

2010 YILI OCAK-TEMMUZ DÖNEMİ TÜRKİYE DERİ VE DERİ ÜRÜNLERİ İHRACATI DEĞERLENDİRMESİ

2010 yılı Ocak-Temmuz döneminde, Türkiye deri ve deri ürünleri ihracatı % 18,8 artışla 661,8 milyon dolara yükselmiştir.

Aynı dönemde Türkiye genel ihracatı ise % 13,1 oranında artarak 64,2 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir.

Belli Başlı Pazarlarda Deri ve Deri Ürünleri İhracatındaki Gelişmeler

EN ÇOK DERİ ve DERİ ÜRÜNLERİ İHRACATI YAPILAN ÜLKELER			
<i>Birim: 1.000 \$</i>			
ÜLKELER	2009 OCAK-TEMMUZ	2010 OCAK-TEMMUZ	DEĞİŞİM %
RUSYA FEDERASYONU	116.418	166.791	43,3
İTALYA	45.388	61.858	36,3
ALMANYA	52.959	56.270	6,3
FRANSA	35.881	42.580	18,7
IRAK	18.951	25.701	35,6
KAZAKİSTAN	23.898	23.187	- 3,0
İNGİLTERE	16.799	19.854	18,2
İSPANYA	34.062	16.855	- 50,5
S. ARABİSTAN	14.191	16.511	16,3
HONG KONG	8.880	16.294	83,5
İLK 10 ÜLKEYE DERİ & DERİ ÜRN. İHRACATI	367.427	445.901	21,4
TOPLAM DERİ & DERİ ÜRÜNLERİ İHRACATI	557.133	661.762	18,8

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıtları

Deri ve deri ürünleri ihracatımızın en önemli pazarı olan Rusya'ya yapılan ihracat, 2010 yılının Ocak-Temmuz döneminde % 43,3 artışla 166,8 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir.

Deri ve deri ürünleri ihracatımızın AB ülkeleri içerisinde yükselen pazarı olan İtalya'ya yapılan ihracat, 2010 yılı Ocak-Temmuz döneminde geçen yılın aynı ayına göre % 36,3 artarak 61,9 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir.

Almanya'ya yapılan deri ve deri ürünleri ihracatı bu dönemde, geçen yılın aynı dönemine göre % 6,3 artışla 56,3 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir.

Fransa'ya yapılan deri ve deri ürünleri ihracatı, 2010 yılı Ocak-Temmuz döneminde geçen yılın aynı dönemine göre % 18,7 artışla 42,6 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir.

Irak'a yapılan deri ve deri ürünleri ihracatı sözkonusu dönemde % 35,6 artarak 25,7 milyon dolara ulaşmıştır.

Kazakistan'a yapılan deri ve deri ürünleri ihracatı, bu dönemde % 3 düşüşle 23,2 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir.

İngiltere'ye yapılan deri ve deri ürünleri ihracatı, 2010 yılı Ocak-Temmuz döneminde geçen yılın aynı dönemine göre % 18,2 artışla 19,9 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir.

İspanya'ya yapılan deri ve deri ürünleri ihracatı, 2010 yılı Ocak-Temmuz döneminde geçen yılın aynı dönemine göre % 50,5 düşüşle 16,9 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir.

S. Arabistan'a yapılan deri ve deri ürünleri ihracatı, bu dönemde % 16,3 artışla 16,5 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir.

Hong Kong'a yapılan deri ve deri ürünleri ihracatı, aynı dönemde % 83,5 artışla 16,3 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir.

Ülke grupları açısından değerlendirildiğinde, deri ve deri ürünleri ihracatımızın % 42,5'lik payıyla en önemli pazarı olan AB-27 ülke grubuna yapılan ihracat, 2010 yılı Ocak-Temmuz döneminde % 7,3 artışla 281 milyon dolar olmuştur.

Ülke grupları açısından en yüksek artış oranı Diğer Asya ülke grubuna yapılan ihracatta yaşanmış olup, bu ülke grubuna yapılan deri ve deri ürünleri ihracatı 2010 yılı Ocak-Temmuz döneminde % 58,1 artışla 31,1 milyon dolara yükselirken, söz konusu ülke grubunun toplam deri ve deri ürünleri ihracatındaki payı da % 4,7'ye çıkmış bulunmaktadır.

Deri ve deri ürünleri ihracatında önemli pazarımız olan eski S.S.C.B. ülke grubuna yapılan ihracat bu dönemde % 37,4 artarak 217 milyon dolara yükselmiştir. Bu ülke grubunun toplam deri ve deri ürünleri ihracatındaki payı da % 32,8'e çıkmış bulunmaktadır.

Ürün Grupları Bazında Deri ve Deri Mamulleri İhracatındaki Gelişmeler

2009-2010 OCAK-TEMMUZ DÖNEMİ DERİ VE DERİ ÜRÜNLERİ İHRACAT RAKAMLARI (1000 \$)							
DÖRTLÜ	DÖRTLÜ ADI	2009 TEMMUZ	2010 TEMMUZ	Değişim	2009 OCAK-TEMMUZ	2010 OCAK-TEMMUZ	Değişim
4101-4103	HAM DERİ TOPLAMI	101	105	4,0%	448	323	-27,9%
4104-4115	YARI İŞLENMİŞ/BİTMİŞ DERİ TOPLAMI	8.661	9.856	13,8%	45.167	63.704	41,0%
4301-4302	HAM VE İŞLENMİŞ KÜRK TOPLAMI	3.465	8.241	137,8%	24.523	31.207	27,3%
	HAM İ İŞLENMİŞ DERİ VE KÜRK TOPLAMI	12.227	18.202	48,9%	70.138	95.234	35,8%
4203.10	DERİ GİYİM TOPLAMI	28.686	29.685	3,5%	145.109	130.654	-10,0%
4303-4304	KÜRK GİYİM EŞYASI TOPLAMI	24.899	32.523	30,6%	85.491	96.369	12,7%
	DERİ VE KÜRK GİYİM TOPLAMI	53.585	62.208	16,1%	230.600	227.023	-1,6%
4201-4202- 4203.21/29/30/40- 4204-4206	SARACİYE TOPLAMI	16.891	17.725	4,9%	86.196	100.869	17,0%
64	AYAKKABI TOPLAMI	24.431	31.678	29,7%	169.697	237.719	40,1%
	GENEL DERİ VE DERİ ÜRÜNLERİ TOPLAMI	107.134	129.813	21,2%	556.631	660.845	18,7%

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıtları

Ham deri ürün grubundan 2010 yılı Ocak-Temmuz döneminde 323 bin dolarlık ihracat yapılmış olup, bir önceki yılın aynı dönemine göre düşüş oranı % 27,9 seviyesindedir.

Yarı işlenmiş / bitmiş deri ürün grubundan 2010 yılı Ocak-Temmuz döneminde 63,7 milyon dolarlık ihracat gerçekleştirilmiş olup, bir önceki yılın aynı dönemine göre artış oranı % 41 seviyesindedir.

Ham ve işlenmiş kürk grubu ihracatı, 2010 yılı Ocak-Temmuz döneminde 31,2 milyon dolar olarak gerçekleşerek % 27,3 oranında artmış bulunmaktadır.

Ham / işlenmiş deri ve kürk grubu ihracat toplamı, 2010 yılı Ocak-Temmuz döneminde 95,2 milyon dolar olarak gerçekleşerek % 35,8 oranında artmış bulunmaktadır.

Deri giyim ürün grubundan gerçekleştirilen ihracat, 2010 yılının Ocak-Temmuz döneminde, geçen yılın aynı dönemine göre % 10 oranında azalarak 130,7 milyon dolar seviyesine gerilemiştir.

Kürk giyim eşyası grubunda bu dönemde 96,4 milyon dolarlık ihracat gerçekleştirilmiş olup, bu sonuçla 2009 yılının aynı dönemine göre % 12,7 oranında ihracat artışı meydana gelmiştir.

Deri giyim ve kürk giyim ürün grubundan gerçekleştirilen toplam ihracat ise, 2010 yılının Ocak-Temmuz döneminde, geçen yılın aynı dönemine göre % 1,6 oranında azalarak 227 milyon dolar seviyesine gerilemiştir.

Saraciye ürün grubundan 2010 yılı Ocak-Temmuz döneminde 100,9 milyon dolarlık ihracat yapılmış olup, bir önceki yılın aynı dönemine göre artış oranı % 17 seviyesindedir.

Ayakkabı ve ayakkabı aksamı ürünlerinde, 2010 yılının Ocak-Temmuz döneminde 237,7 milyon dolarlık ihracat gerçekleştirilmiş olup, bir önceki yılın aynı dönemine göre % 40,1 oranında artış kaydedilmiştir.

Belli Başlı Pazarlarda Ürün Grupları Bazında Gelişmeler

EN ÇOK AYAKKABI İHRACATI YAPILAN ÜLKELER			
<i>Birim: 1.000 \$</i>			
ÜLKELER	2009 OCAK-TEMMUZ	2010 OCAK-TEMMUZ	DEĞİŞİM %
RUSYA FEDERASYONU	25.489	58.678	130,2
IRAK	17.412	24.395	40,1
S. ARABİSTAN	13.655	16.231	18,9
FRANSA	6.646	10.232	53,9
ALMANYA	8.513	9.733	14,3
İLK 5 ÜLKEYE AYAKKABI İHRACATI	71.715	119.269	66,3
TOPLAM AYAKKABI İHRACATI	169.697	237.719	40,1

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıtları

Ayakkabı ihracatımızın en önemli pazarı olan Rusya'ya yapılan ihracat, 2010 yılının Ocak-Temmuz döneminde % 130,2 artışla 58,7 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir.

Irak'a yapılan ayakkabı ihracatı, sözkonusu dönemde, geçen yılın aynı dönemine göre % 40,1 artışla 24,4 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir.

S.Arabistan'a yapılan ayakkabı ihracatı, 2010 yılı Ocak-Temmuz döneminde, geçen yılın aynı dönemine göre % 18,9 artarak 16,2 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir.

Fransa'ya yapılan ayakkabı ihracatı 2010 yılı Ocak-Temmuz döneminde, geçen yılın aynı dönemine göre % 53,9 artışla 10,2 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir.

Almanya'ya yapılan ayakkabı ihracatı, bu dönemde % 14,3 artışla 9,7 milyon dolara yükselmiştir.

EN ÇOK DERİ GİYİM İHRACATI YAPILAN ÜLKELER			
<i>Birim: 1.000 \$</i>			
ÜLKELER	2009 OCAK-TEMMUZ	2010 OCAK-TEMMUZ	DEĞİŞİM %
RUSYA FEDERASYONU	27.640	31.399	13,6
ALMANYA	24.537	19.438	- 20,8
FRANSA	14.695	17.183	16,9
İTALYA	12.273	12.634	2,9
İSPANYA	25.547	8.565	- 66,5
İLK 5 ÜLKEYE DERİ GİYİM İHRACATI	104.692	89.219	- 14,8
TOPLAM DERİ GİYİM İHRACATI	145.109	130.654	- 10,0

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıtları

Deri giyim ihracatımızın en önemli pazarı olan Rusya'ya yapılan ihracat, 2010 yılının Ocak-Temmuz döneminde % 13,6 artışla 31,4 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir.

Deri giyim ihracatımızın diğer önemli pazarı olan Almanya'ya yapılan ihracat, 2010 yılı Ocak-Temmuz döneminde geçen yılın aynı dönemine göre % 20,8 azalarak 19,4 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir.

Fransa'ya yapılan deri giyim ihracatı, bu dönemde, geçen yılın aynı dönemine göre % 16,9 artışla 17,2 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir.

İtalya'ya yapılan deri giyim ihracatı, 2010 yılı Ocak-Temmuz döneminde geçen yılın aynı dönemine göre % 2,9 artışla 12,6 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir.

İspanya'ya yapılan deri giyim ihracatı, bu dönemde % 66,5 düşüşle 8,6 milyon dolara gerilemiştir.

EN ÇOK KÜRK GİYİM İHRACATI YAPILAN ÜLKELER			
<i>Birim: 1.000 \$</i>			
ÜLKELER	2009 OCAK-TEMMUZ	2010 OCAK-TEMMUZ	DEĞİŞİM %
RUSYA FEDERASYONU	46.711	57.326	22,7
KAZAKİSTAN	12.821	9.782	- 23,7
ALMANYA	5.405	8.072	49,3
FRANSA	6.569	4.691	- 28,6
UKRAYNA	459	3.354	630,7
İLK 5 ÜLKEYE KÜRK GİYİM İHRACATI	71.965	83.225	15,6
TOPLAM KÜRK GİYİM İHRACATI	85.491	96.369	12,7

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıtları

Kürk giyim ihracatımızın en önemli pazarı olan Rusya'ya yapılan ihracat, 2010 yılının Ocak-Temmuz döneminde % 22,7 artışla 57,3 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir.

Kürk giyim ihracatımızın diğer önemli pazarı olan Kazakistan'a yapılan ihracat, sözkonusu dönemde, geçen yılın aynı dönemine göre % 23,7 azalarak 9,8 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir.

Almanya'ya yapılan kürk giyim ihracatı, 2010 yılı Ocak-Temmuz döneminde, geçen yılın aynı dönemine göre % 49,3 artışla 8,1 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir.

Fransa'ya yapılan kürk giyim ihracatı, 2010 yılı Ocak-Temmuz döneminde, geçen yılın aynı dönemine göre % 28,6 düşüşle 4,7 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir.

Ukrayna'ya yapılan kürk giyim ihracatı, aynı dönemde, geçen yılın aynı dönemine göre % 630,7 artışla 3,4 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir.

EN ÇOK SARACİYE İHRACATI YAPILAN ÜLKELER			
<i>Birim: 1.000 \$</i>			
ÜLKELER	2009 OCAK-TEMMUZ	2010 OCAK-TEMMUZ	DEĞİŞİM %
İTALYA	20.358	31.073	52,6
ALMANYA	11.407	13.767	20,7
İNGİLTERE	5.984	6.099	1,9
FRANSA	4.506	4.423	- 1,8
MACARİSTAN	2.216	4.386	97,9
İLK 5 ÜLKEYE SARACİYE İHRACATI	42.753	59.528	39,2
TOPLAM SARACİYE İHRACATI	86.196	100.869	17,0

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıtları

Saraciye ürünleri ihracatımızın en önemli pazarı olan İtalya'ya yapılan ihracat, 2010 yılının Ocak-Temmuz döneminde % 52,6 artışla 31,1 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir.

Geleneksel pazarlarımızdan Almanya'ya yapılan saraciye ürünleri ihracatı, sözkonusu dönemde, geçen yılın aynı dönemine göre % 20,7 artarak 13,8 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir.

İngiltere'ye yapılan saraciye ürünleri ihracatı, 2010 yılı Ocak-Temmuz döneminde, geçen yılın aynı dönemine göre % 1,9 artışla 6,1 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir.

Fransa'ya yapılan saraciye ürünleri ihracatı, sözkonusu dönemde, geçen yılın aynı dönemine göre % 1,8 düşüşle 4,4 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir.

Macaristan'a yapılan saraciye ürünleri ihracatı, 2010 yılı Ocak-Temmuz döneminde % 97,9 artışla 4,4 milyon dolara yükselmiştir.

EN ÇOK YARI İŞLENMİŞ / BİTMİŞ DERİ İHRACATI YAPILAN ÜLKELER			
<i>Birim: 1.000 \$</i>			
ÜLKELER	2009 OCAK-TEMMUZ	2010 OCAK-TEMMUZ	DEĞİŞİM %
HONG KONG	5.999	11.375	89,6
ÇİN HALK CUMH.	7.075	9.353	32,2
FRANSA	2.936	5.190	76,8
BEYAZ RUSYA	4.036	4.554	12,8
RUSYA	2.741	3.821	39,4
İLK 5 ÜLKEYE YARI İŞL. BİTMİŞ DERİ İHRACATI	22.787	34.293	50,5
TOPLAM YARI İŞL. BİTMİŞ DERİ İHRACATI	45.167	63.704	41,0

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıtları

Hong Kong'a yapılan yarı işlenmiş / bitmiş deri ihracatı, 2010 yılı Ocak-Temmuz döneminde, geçen yılın aynı dönemine göre % 89,6 artışla 11,4 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir.

Çin'e yapılan yarı işlenmiş / bitmiş deri ihracatı, 2010 yılı Ocak-Temmuz döneminde, geçen yılın aynı dönemine göre % 32,2 artışla 9,4 milyon dolara yükselmiştir.

Fransa'ya yapılan yarı işlenmiş / bitmiş deri ihracatı, sözkonusu dönemde geçen yılın aynı dönemine göre % 76,8 artışla 5,2 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir.

Beyaz Rusya'ya yapılan yarı işlenmiş / bitmiş deri ihracatı, 2010 yılı Ocak-Temmuz döneminde, geçen yılın aynı dönemine göre % 12,8 artışla 4,6 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir.

Rusya'ya yapılan yarı işlenmiş / bitmiş deri ihracatı, bu dönemde, geçen yılın aynı dönemine göre % 39,4 artışla 3,8 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir.

BELLİ BAŞLI PAZAR ÜLKELERDEKİ EKONOMİK GELİŞMELER

Rusya

Deri ve deri ürünleri sektörü ile tekstil sektörünün en önemli ihracat pazarı olan Rusya ekonomisi 2010'un 1. çeyreğinde geçen yılın aynı dönemine göre % 2,9 büyürken, bir önceki çeyrek döneme göre ise % 4,5 büyüme göstermiştir.

Öte yandan, 2010 yılı geneli için yapılan tahminler de olumlu olup, ülke ekonomisinin büyümesine paralel olarak tüketici harcamalarının da artması öngörülmektedir. Dünya Bankası Rus ekonomisinin 2010 yılında % 3,2 büyüyeceğini öngörürken, IMF de daha önceden % 3,6 olarak öngördüğü büyüme oranını % 4 olarak revize etmiş bulunmaktadır.

Rusya Ekonomi Bakanlığı tarafından yapılan açıklamaya göre, ülke ekonomisi krizdeki en kötü dönemini atlattığı ve son dönemde artan petrol fiyatlarının da etkisiyle ekonomi düze çıkmaktadır. Yatırım danışmanlık kuruluşu VTB Capital verilerine göre Rusya ekonomisi 2010 yılı Haziran ayında % 2,4 büyüme göstererek aylık bazda 2008 yılı Kasım ayından beri en yüksek büyüme oranını yakalamış bulunmaktadır. Bu tahmini destekleyen diğer bir veri de Bloomberg kaynaklı verilere göre perakende satışların ülke genelinde Mayıs ve Haziran aylarında bir önceki yılın aynı dönemine göre sırasıyla % 5,1 ve % 5,8 oranında artmış olmasıdır. Bu verilerle birlikte ülke genelinde perakende satışlar üst üste 6 aydır artış gösterdiği görülmektedir. Perakende satışların 2010 yılı genelinde % 3,3 artması beklenmektedir.

Diğer yandan, Rusya resmi istatistik kurumuna göre son aylardaki olumlu gelişmelerin sonucunda Rusya'da işsizlik oranı % 9 seviyelerinden Şubat ayında %8,6'ya gerilemiş bulunmaktadır. Mart ayı verilerine göre de işsizlik oranı değişmeyerek % 8,6 seviyesinde gerçekleşmiştir.

Öte yandan, Rusya genelinde ortalama ücretlerin de Haziran ayında geçen yılın aynı dönemine göre % 5,5 artması da önümüzdeki dönemde tüketici harcamalarının artacağına dair umut vermektedir.

Rusya ekonomisinde son dönemde meydana gelen diğer bir gelişme de sanayi üretiminin Mayıs ayında geçen yılın aynı dönemine göre % 12,6 artarken, Haziran ayında ise % 9,7 artmış olmasıdır. Bilindiği gibi, küresel krizden olumsuz etkilenen başlıca ülkeler arasında yer alan Rusya'da sanayi üretimi 2009 yılında % 14,9 gerilemişti.

Özellikle deri ve tekstil ürünleri ihracatımız açısından önemli olan Rusya ekonomisinin son dönemde artan petrol fiyatlarının da yardımıyla önümüzdeki

dönemde daha da toparlanarak iç talep ve tüketimin canlanması beklenmektedir.

Almanya

İhracat sektörlerimizin en önemli pazarı olan Avrupa Birliği'nin en büyük ekonomisi Almanya'nın GSYH'sinde, , 2010 yılının ilk çeyrek döneminde % 0,2 büyüme kaydedilmiştir. Eurostat verilerine göre Almanya ekonomisi 2010 yılı ilk çeyrek döneminde geçen yılın aynı dönemine göre ise % 1,5 büyümüş bulunmaktadır.

IMF verilerine göre Almanya ekonomisinin 2010 yılı genelinde % 1,5 büyümesi beklenmektedir.

Almanya'da sanayi üretimi geçen yılın aynı dönemine göre 2010 yılı Nisan ayında % 14,7, Mayıs ayında ise % 13,1 artış gerçekleşmiştir. Sanayi üretimi Mayıs ayında bir önceki aya göre ise % 2,9 artmış bulunmaktadır.

Öte yandan, ülke çapında perakende satışlar Mayıs ayında önceki aya göre % 0,4 artarken, bir önceki yılın aynı ayına göre ise % 0,5 düşüş göstermiştir.

Eurostat verilerine göre ülkede işsizlik oranı 2010 yılı Mayıs ayında Nisan ayına göre % 0,1 azalarak % 7,0 seviyesine gerilemiştir. Ülkede enflasyon oranı ise Haziran ayında % 0,8 seviyesinde gerçekleşmiştir.

Ülke ekonomisinin önemli göstergelerinden ve halı ile ev tekstili ihracatımızı yakından ilgilendiren inşaat endeksi, Mayıs ayında bir önceki aya göre % 2,3 azalırken, geçen yılın aynı dönemine göre ise % 3,8 artmış bulunmaktadır.

Öte yandan İngiltere ve İspanya'nın ardından, Almanya tarafından da bir tasarruf önlemleri paketi açıklanmıştır. Almanya'nın 2011'den itibaren uygulamaya koymayı tasarladığı bütçe açığını azaltmaya yönelik önlemler arasında 2104'e kadar kamuda çalışan sayısının 15 bin, ordu personelinin ise 40 bin azaltılması yer almaktadır. Ayrıca nükleer santral işleten şirketlerden alınacak yeni vergilerle yılda 2,3 milyar euroluk kaynak yaratılması hedeflenmektedir.

Hazırgiyim, tekstil, deri ve halı ihracat pazarlarımız içinde en üst sıralarda yer almasına karşılık 2009 yılında sektörlerimizin ihracatında düşüş yaşanan Almanya'da 2010 yılının ilk aylarında artış eğilimi başlamış olup yılın tamamında da tüketim ve talebin yavaş yavaş canlanmasına bağlı olarak artışın sürmesi beklenmektedir.

Öte yandan, Euro Bölgesi genelinde mevcut olan yüksek borç oranları önümüzdeki dönemde iki dipli durgunluk riskini artırırken, İspanya, İtalya,

Belçika gibi ülkelerde yaşanacak benzeri sorunların Alman ekonomisini de etkilemesi kaçınılmaz görünmektedir.

İtalya

Avrupa Birliği'nin önemli ekonomilerinden ve ihracat sektörlerimizin başlıca pazarlarından İtalya'nın GSYH'si 2010 yılının ilk çeyreğinde bir önceki çeyrek döneme göre % 0,4 büyürken, geçen yılın aynı dönemine göre ise % 0,5 büyümüş bulunmaktadır.

IMF verilerine göre İtalya ekonomisinin 2010 yılı genelinde % 1 büyümesi beklenmektedir.

İtalya'da sanayi üretimi geçen yılın aynı dönemine göre Nisan ayında % 7,5 artarken, Mayıs ayında ise % 7,3 artış gerçekleşmiştir. Bir önceki aya göre sanayi üretiminde Nisan ayında % 0,9 artış yaşanırken, Mayıs'ta ise % 1 artış kaydedilmiştir.

Ekonominin önemli göstergelerinden olan yeni sanayi ürünleri siparişleri Mayıs ayında geçen yılın aynı dönemine göre % 28,3 artarken, bir önceki aya göre ise % 5,4 artış göstermiştir.

Ülke genelinde perakende satışlar, Nisan ayında bir önceki aya göre % 0,9 azalırken, bir önceki yılın aynı dönemine göre ise % 0,6 düşüş göstermiştir.

2010 yılının Mayıs ayı için açıklanan verilere göre ülkede işsizlik Nisan ayına göre % 0,2 düşüş göstererek % 8,7 oranına gerilemiştir. İtalya'da işsizlik oranı 2009 yılı Aralık ayında % 8,5 düzeyindeydi.

İtalyan hükümeti önümüzdeki iki yıl için bütçe açığında 24 milyar euroluk kesintiye gitme tasarısı üzerinde çalışmaktadır. Söz konusu tasarruf paketi benzer kesintiler yapılacağını açıklayan Yunanistan, İrlanda, Portekiz, İspanya, Almanya ve İngiltere'den sonra İtalya'da da gündeme oturmuştur.

Tasarruf paketine göre ülkede üç yıl boyunca kamuda çalışan personelin maaşları dondurulacak, yeni emeklilerin maaş ödemeleri 6 ay boyunca ertelenecek ve bölgesel-yerel yönetimlere yapılan fonlamalardan 13 milyar euroluk kesintiye gidilecektir. Bakanlar, sekreterleri, milletvekilleri ve yüksek maaşlı kamu personelinin maaşlarında %10 oranında kesinti yapılacaktır.

İngiltere

Avrupa Birliği'nin önemli ekonomilerinden İngiltere'nin GSYH'si 2010 yılı 1. çeyrekte bir önceki çeyrek döneme göre % 0,3 oranında büyürken, geçen yılın aynı dönemine göre ise % 0,2 gerilemiş bulunmaktadır.

IMF verilerine göre ise İngiltere ekonomisinin 2010 yılı genelinde % 1,3 büyümesi beklenmektedir.

Yeni sanayi ürünleri siparişleri Nisan ayında bir önceki aya göre % 2,4 azalırken, Mayıs ayında ise % 2,8 düşmüş bulunmaktadır.

İngiltere'de perakende satışlar Nisan-Haziran döneminde 2009'un aynı dönemine göre % 2,2 artış gösterirken, yalnız Haziran ayında ise % 3,4 artmış bulunmaktadır.

Ülke genelinde inşaat endeksi Mayıs ayında bir önceki aya göre % 2,7 oranında artarken, geçen yılın aynı dönemine göre ise % 10 artmış bulunmaktadır.

İngiltere'de 2009 yılı sonunda % 7,7'ye ulaşan işsizlik oranı, 2010 yılı Nisan ayında ise % 7,9'a ulaşmış bulunmaktadır. OECD'nin tahminine göre ülkede işsizlik oranı 2010 yılında %9,3'ü, 2011 yılında ise %9,5'i bulacaktır.

Güncel tahminlere göre ülke ekonomisinin 2010 yılında % 1,3 büyümesi beklenmekteyken, 2010 yılı tüketici harcamaları tahmini % 0,3 azalma yönündedir.

İngiltere'nin bütçe açığının 156 milyar sterline çıkması ve bu açığın gayri safi yurt içi hasılaya oranının %12'yi bulması üzerine İngiltere Maliye Bakanlığı kamu harcamalarında 6,2 milyar sterlin (yaklaşık 9 milyar dolar) kesinti yapılmasını öngörmüştür. Ek olarak, ülkede kamu hizmetlerinde ödemeler iki yıl boyunca dondurulacak olup, %17,5 olan katma değer vergisi Ocak 2011'den itibaren % 20'ye çıkarılacaktır.

İhracat sektörlerimiz açısından önemli bir pazar olmasına rağmen 2009 yılı genelinde kan kaybeden İngiltere ekonomisinin son aylarda toparlanarak iç talep ve tüketimin canlanmasına rağmen son dönemde ekonomik göstergelerde görülen durgunluk eğilimi nedeniyle, yılın ikinci yarısına dikkatle bakmayı gerektirmektedir.

Fransa

Avrupa Birliği'nin önemli ekonomilerinden Fransa'nın GSYH'si 2010 yılı 1. çeyrekte bir önceki çeyrek döneme göre % 0,1 oranında büyürken, geçen yılın aynı dönemine göre ise % 1,2 büyümüş bulunmaktadır.

IMF verilerine göre Fransa ekonomisinin 2010 yılı genelinde % 1,4 büyümesi beklenmektedir.

Küresel krizden etkilenen ülkeler arasında yeralan Fransa ekonomisindeki gelişmeler son dönemde pozitif dönmektedir, nitekim, ülke genelinde sanayi

üretimi geçen yılın aynı dönemine göre 2010 yılı Nisan ayında % 8,9 artarken, Mayıs ayında ise % 8,4 artış gerçekleşmiştir.

Ekonominin önemli göstergelerinden olan yeni sanayi ürünleri siparişleri Mayıs ayında geçen yılın aynı dönemine göre % 10 artarken, bir önceki aya göre ise % 0,6 düşüş göstermiştir.

Ülke genelinde perakende satışlar, Mayıs ayında bir önceki aya göre % 0,2 artarken, bir önceki yılın aynı dönemine göre ise % 4,4 düşüş göstermiştir.

Fransa'da uzun süredir yükselmekte olan işsizlik oranı Mayıs ayında Nisan ayına göre % 0,2 azalarak % 9,9 oranına gerilemiş bulunmaktadır.

Mevcut verilere göre, tüketici harcamalarının 2010 yılında % 0,8 artması beklenmektedir.

Fransa, 2010 yılı Haziran ayı itibariyle Gayri Safi Yurtiçi Hasılanın %7,5'i oranında bulunan bütçe açığını Avrupa Birliği'nin Maastrich kuralları gereğince 2013 yılına kadar % 3'ün altına indirmeyi hedeflemektedir. Fransız hükümetinin hazırladığı ekonomik önlemler paketiyle ülkede 2013 yılına kadar yaklaşık 100 milyar euroluk tasarruf öngörülmektedir. Hükümet bu doğrultuda 2011-2013 döneminde kamu çalışanlarından yaklaşık 100 bin kişi azaltmayı ve söz konusu dönemde bazı harcamaları dondurmaya tasarlanmaktadır.

ABD

Dünyanın en büyük ekonomisi ve önemli ihracat pazarlarımızdan ABD, üst üste 4 çeyrek dönem küçüldükten sonra, bu yılın ilk çeyreğinde ise ABD Gayri Safi Yurtiçi Hasıla'sı (GSYH) % 2,7 artış kaydetmiştir. Büyüme oranıyla ilgili yapılan ilk açıklamada bu oran % 3 düzeyindeydi. Aşağı doğru yapılan revizeye en önemli sebep olarak azalan tüketim harcamaları gösterilmektedir.

IMF verilerine göre ise ABD ekonomisinin 2010 yılı genelinde % 2,7 büyümesi beklenmektedir.

ABD genelinde perakende satışlar 2010 yılı Haziran ayında Mayıs ayına göre % 0,5 düşerken, geçen yılın aynı dönemine göre ise % 4,8 yükselmiştir. 2010 Nisan ayından Haziran ayına kadar olan 3 aylık dönemde perakende satışlarda ise bir önceki yılın aynı dönemine göre % 6,8 artış kaydetmiştir. Öte yandan, ülke genelinde Ocak-Haziran döneminde hazır giyim ve aksesuar perakende satışları ise geçen yılın aynı dönemine göre % 5 artmış bulunmaktadır.

Mayıs ayı verilerine göre ABD toplam mal ihracatı Nisan ayına göre % 2,8 artışla 107,2 milyar dolar olarak gerçekleşirken, toplam mal ithalatı ise % 3 artışla 161,7 milyar dolara yükselmiştir. Bu verilere göre mal bazında ABD dış

ticaret açığı Mayıs ayında Nisan ayına göre 1,9 milyar dolar artarak 54,5 milyar dolara yükselmiştir.

Haziran ayında tüketici fiyatları ise % 0,1 düşmüştür. Çalışma Bakanlığının açıkladığı verilere göre, ABD'de tüketici fiyatları Mayıs ayının ardından Haziran ayında da gerilemiştir. Mayıs ayında % 0,2 gerileyen tüketici fiyatları Haziran ayında da % 0,1 düşüş kaydetmiştir.

Öte yandan, ülke ekonomisinin en önemli sorunlarından işsizlik Haziran ayında Mayıs ayına göre % 0,2 gerileyerek % 9,5 seviyesinde gerçekleşmiştir.

Ülke genelinde ortalama reel kazançlar Haziran ayında Mayıs ayına göre % 0,2 düşüş kaydederken, mevcut verilere göre, 2010 yılı tüketici harcamalarının % 0,9 artması öngörülmektedir.

Uzmanlara göre ABD ekonomisini yılın ikinci yarısında ciddi sorunlar beklemektedir. Bu sorunların başında düşük gerçekleşmesi beklenen büyüme oranı ile yüksek seyreden işsizlik oranı gelmektedir. Mevcut büyüme potansiyeliyle işsizlik oranının yakın dönemde ciddi bir düşüş göstermesi beklenmemektedir.

Hollanda

Avrupa Birliği'nin diğer ekonomilerinden Hollanda'nın GSYH'si 2010 yılı 1. çeyrekte bir önceki çeyrek döneme göre % 0,3 oranında artarken, bir önceki yılın aynı dönemine göre ise % 0,6 artmış bulunmaktadır.

Yeni sanayi ürünleri siparişleri Mayıs ayında geçen yılın aynı dönemine göre % 17,5 artarken, bir önceki aya göre ise % 6,1 azalmış bulunmaktadır.

Ülke genelinde perakende satışlar 2010 yılı Nisan ayında bir önceki aya göre % 0,7 azalırken, geçen yılın aynı dönemine göre ise % 1,6 azalmış bulunmaktadır.

Ekonominin önemli göstergelerinden olan sanayi üretimi Mayıs ayında geçen yılın aynı dönemine göre % 11,1 artarken, bir önceki aya göre ise % 1,4 artış göstermiştir.

AB'de en düşük işsizlik oranına sahip olan ülkede işsizlik oranı Mayıs ayında Nisan ayına göre % 0,2 artarak % 4,3 olarak gerçekleşmiştir.

İspanya

Avrupa Birliği'nin önemli ekonomilerinden İspanya'nın GSYH'si 2010 yılı 1. çeyrekte bir önceki çeyrek döneme göre % 0,1 oranında artarken, bir önceki yılın aynı dönemine göre ise % 1,3 gerilemiştir.

Ülkede yeni sanayi ürünleri siparişleri Mayıs ayında geçen yılın aynı dönemine göre % 16,2 artarken, bir önceki aya göre ise % 3,9 artmıştır.

Ülke genelinde perakende satışlar Mayıs ayında bir önceki aya göre % 0,3 artarken, geçen yılın aynı dönemine göre ise % 2,4 azalmış bulunmaktadır.

2009 yılı sonunda resmi rakamlara göre % 19 seviyesinde olan işsizlik oranı Mayıs ayında % 19,9'a yükselmiştir.

IMF verilerine göre İspanya ekonomisinin 2010 yılı genelinde % 0,6 küçülmesi beklenmektedir.

Öte yandan, rekor bütçe açığı sorunuyla karşı karşıya olan İspanya Hükümeti hazırladığı tasarruf paketi ile GSYH'ye oranı % 11,2 olan bütçe açığını 2013 yılına kadar % 3'e çekmeyi hedeflemektedir.

Irak

Irak ekonomisi 2009 yılında %4,3 büyümüştür. IMF'nin 2010 büyüme tahmini % 7,3 olarak yukarı revize edilmiştir. IMF Irak ekonomisinin 2011 yılında ise daha iyi bir performans göstererek % 7,9 büyüyeceğini öngörmektedir.

Ülkenin dışsattımının hemen hemen tamamını oluşturan petrol ihracatı, gerileyen petrol fiyatlarına paralel olarak 2009 yılında 39 milyar doların altına gerilemiş bulunmaktadır. IMF'ye göre, Irak'ın mali durumu 2009'da daralan petrol gelirleri yüzünden bozulma gösterirken, ülke ekonomisinin 2010 yılında ekonomide göstereceği performans, petrol fiyatlarındaki artışın devamına bağlıdır. İhracatının büyük kısmı petrolden oluşan ülkenin 2010 yılında petrol fiyatlarının artışıyla önemli ölçüde toparlanması beklenmektedir.

Irak sanayi üretiminin 2009 yılında % 3,4 büyüdüğü tahmin edilmektedir. Ülkede 2009 yılı enflasyonu %6,9, IMF 2010 yılı tahmini ise % 5,1 düzeyindedir.

2009 yılı verilerine dayanarak satın alma paritesine göre kişi başına gelir 3,600 dolar olarak hesaplanırken, 30 milyona yakın nüfusu ve gelecekte artması beklenen petrol gelirleri sayesinde alım gücünün de artması beklenen Irak'ta başta güvenlik ve işsizlik olmak üzere halen ciddi sorunlar mevcuttur. Buna rağmen özellikle ayakkabı, halı ve konfeksiyon sektörlerimiz için gittikçe büyüyen pazar haline gelen Irak'ın önemi ihracat sektörlerimiz açısından giderek daha da artmaktadır.

Suudi Arabistan

Özellikle halı ve deri ürünleri açısından önemli pazarlar arasında yer alan Suudi Arabistan 2008 yılında petrol fiyatlarında meydana gelen büyük artışlarla ekonomisinde büyük gelişmeler kaydetmişti. Ancak 2008 yılının son çeyreğinden itibaren küresel ölçekte etkisini hissettiren küresel krizle birlikte petrol fiyatlarında büyük düşüşler olmuş ve Suudi Arabistan gibi ekonomisi petrol ihracatına dayalı ülkeler bundan etkilenmişlerdi.

Bütçe gelirlerinin % 45'ini, GSYH'nın da % 55'ini, toplam ihracatın ise % 90'ını petrol gelirlerinin oluşturduğu ülkede, son dönemde petrol fiyatlarındaki toparlanma ile birlikte ekonomide olumlu gelişmeler beklenmektedir. IMF tarafından yapılan projeksiyonlar doğrultusunda Suudi Arabistan'ın 2010 yılında % 3,7 oranında büyürken, 2011 yılında % 4 büyüyeceği öngörülmektedir.

Ülke genelinde tüketici fiyatlarının 2010 yılında % 5,2 artması beklenirken, 2011 yılı için öngörülen artış oranı ise % 5'tir. Mayıs ayında ise enflasyon yıllık bazda son bir yılın en yüksek düzeyi olan %5,4'e ulaşmıştır. DTÖ verilerine göre Suudi Arabistan'ın ithalatı 2009 yılında 95,6 milyar dolar gerçekleşerek bir yıl öncesine göre %17 azalmışken, 2010 yılı 1. çeyrek dönemde bir önceki yılın aynı dönemine göre % 6,5 artmış bulunmaktadır.

Öte yandan, uluslararası bir danışmanlık kuruluşunun hazırladığı rapora göre Suudi Arabistan'da kişi başına tüketici harcamasının 2013 yılına dek % 24 artarak 5,246 dolar seviyesine yükselmesi beklenirken, 2009 yılında 75 milyar dolar seviyesinde olan perakende satış hacminin de 2010 yılında ciddi artış göstereceği öngörülmektedir.

Suudi Arabistan Krallığı'nca 2010 yılında bütçe açığının 70 milyar riyale yükseleceği tahmin edilmekle beraber, ülkede yatırım harcamalarının arttığı gözlenmektedir. Nitekim Suudi Arabistan'da önümüzdeki 5 yıl içerisinde ekonomiyi güçlendirmek üzere harcanması öngörülen 400 milyar doların 70 milyar doları 2010 için ayrılmıştır.

Romanya

Avrupa Birliği'nin yeni üyelerinden Romanya'nın GSYH'si 2010 yılı 1. çeyrekte bir önceki çeyrek döneme göre % 0,3 oranında daralırken, geçen yılın aynı dönemine göre ise % 3,2 oranında daralmıştır.

Ülke genelinde perakende satışlar 2010 yılı Mayıs ayında bir önceki aya göre % 1 artarken, geçtiğimiz yılın aynı ayına göre % 3,2 düşmüş bulunmaktadır.

Romanya ekonomisinin önemli göstergelerinden ve halı ile ev tekstili ihracatımızı yakından ilgilendiren inşaat endeksi, Mayıs ayında bir önceki aya

göre % 6,6 azalırken, bir önceki yılın aynı dönemine göre ise % 20,2 azalmış bulunmaktadır.

Ülkede yeni sanayi ürünleri siparişleri Mayıs ayında geçen yılın aynı dönemine göre % 22,5 artarken, bir önceki aya göre ise % 1,6 artmış bulunmaktadır.

Kazakistan

Deri ve deri ürünleri açısından önemli pazarlar arasında yer alan Kazakistan ekonomisi büyük oranda petrol ve doğalgaz ihracatına bağımlı olup, ekonomideki performansı petrol fiyatlarına paralel gelişmektedir. 2009 yılında 41 milyar dolar düzeyinde gerçekleşen ülke ihracatının % 59'u petrol ve petrol ürünlerinden oluşmaktadır. 2008 yılında hızlı artan petrol fiyatları sayesinde iyi bir performans gösteren Kazakistan ekonomisi 2009 yılında petrol fiyatlarının gerilemesinden olumsuz etkilenmiştir.

IMF tarafından yapılan projeksiyonlar doğrultusunda Kazakistan'ın 2010 yılında % 2,4 oranında büyümesi beklenirken, 2011 yılında ise % 4,2 büyümesi öngörülmektedir. Öte yandan, Kazakistan sanayi üretimi ise 2009 yılında % 1,7 artmış olup, 2010 yılı için öngörülen büyüme oranı ise % 3,3 düzeyindedir.

Ülkede enflasyon oranı 2009 yılında % 7,5 oranında gerçekleşirken, 2010 yılında ise % 7,36,6 oranında gerçekleşmesi beklenmektedir. DTÖ verilerine göre ise Kazakistan'ın mal ithalatı 2009 yılında % 20 artarken,. 2010 yılı ilk çeyreğinde ise %10,5 düşüş olmuştur.

Üretimde ve Kapasite Kullanımında Meydana Gelen Gelişmeler

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) tarafından açıklanan Sanayi Üretim İndeksi'ne göre, 2010 yılı Mayıs ayında, geçen yılın aynı dönemiyle karşılaştırıldığında, deri ve deri mamulleri imalatı üretim endeksi % 4,3 artış gösterirken, Nisan ayına göre ise % 16,2 düşmüş bulunmaktadır.

Diğer yandan, T.C. Merkez Bankası'nın Aylık İmalat Sanayinin Eğilim Anketi'ne göre, 2010 yılının Temmuz ayı itibarıyla deri ve deri mamulleri sektöründe kapasite kullanım oranının % 68 olduğu görülmektedir. 2009 yılının Temmuz ayında deri ve deri mamulleri sanayinde kapasite kullanım oranı % 61,1 seviyesindeydi. Böylelikle, Temmuz ayında deri ve deri mamulleri sanayiinde kapasite kullanım oranı, geçen yılın aynı ayına göre % 6,9 oranında artmış bulunmaktadır.

***İTKİB Genel Sekreterliği
AR & GE ve Mevzuat Şubesi***

TÜRKİYE DERİ VE DERİ MAMULLERİ İHRACATI

TEMMUZ 2010

	2009 TEMMUZ 1000 \$	2010 TEMMUZ 1000 \$	DEĞİŞİM %	2009 OCAK-TEMMUZ 1000 \$	TOPLAM DERİ'DE PAY %	2010 OCAK-TEMMUZ 1000 \$	TOPLAM DERİ'DE PAY %	DEĞİŞİM %	
AB ÜLKELERİ (15)	ALMANYA	8.908	11.985	34,3	52.989	9,5	56.270	8,5	6,3
	AVUSTURYA	1.114	1.278	14,7	6.117	1,1	5.428	0,8	-11,3
	BELÇİKA	734	860	17,2	5.510	1,0	7.059	1,1	28,1
	DANİMARKA	1.037	1.079	4,1	6.902	1,2	6.910	1,0	0,1
	FINLANDIYA	177	336	89,8	777	0,1	1.085	0,2	39,6
	FRANSA	11.172	10.682	-4,4	35.881	6,4	42.650	6,4	18,7
	HOLLANDA	4.114	3.711	-9,8	17.149	3,1	15.002	2,3	-12,5
	İNGİLTERE	3.985	5.874	47,4	16.799	3,0	19.954	3,0	18,2
	İRLANDA	12	160	0,0	45	0,0	405	0,1	800,0
	İSPANYA	7.842	4.686	-40,2	34.062	6,1	16.855	2,5	-50,5
	İSVEÇ	174	451	159,2	720	0,1	1.264	0,2	75,6
	İTALYA	8.634	11.335	31,3	45.388	8,1	61.858	9,3	36,3
	LÜKSEMBURG	1	5	0,0	12	0,0	87	0,0	625,0
	PORTEKİZ	263	457	73,8	901	0,2	1.516	0,2	68,3
	YUNANİSTAN	912	511	-44,0	8.757	1,6	7.427	1,1	-15,2
AB(15) ÜLKELERİ TOPLAMI	49.079	53.390	8,8	231.979	41,6	243.600	36,8	5,0	
YENİ AB ÜLKELERİ (12)	BULGARİSTAN	363	1.419	290,91	7.272	1,3	8.925	1,3	22,7
	ÇEK CUMHURİYETİ	124	80	-35,5	1.612	0,3	1.143	0,2	-29,1
	ESTONYA	199	50	-74,1	1.164	0,2	1.109	0,2	-4,7
	DİĞER BÖLGELER	0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0,0
	LETONYA	7	16	128,6	128	0,0	503	0,1	293,0
	LİTVANYA	123	138	12,2	2.108	0,4	1.204	0,2	-42,8
	MACARİSTAN	500	868	73,6	5.106	0,9	6.624	1,0	29,7
	MALTA	7	0	-100,0	73	0,0	49	0,0	-32,9
	POLONYA	349	405	16,0	3.232	0,6	3.967	0,6	22,7
	ROMANYA	692	656	-5,2	7.276	1,3	11.724	1,8	61,1
	SLOVAK CUMH.	155	231	49,0	779	0,1	1.601	0,2	105,5
	SLOVENYA	71	11	-84,5	1.010	0,2	526	0,1	-47,8
	YENİ AB TOPLAMI	2.584	3.874	49,9	29.760	5,3	37.375	5,6	25,6
AB ÜLKELERİ (27)	AB (27) TOPLAMI (1)	51.663	57.264	10,8	261.739	47,0	280.975	42,5	7,3
DİĞER OECD ÜLKELERİ	ABD	1.929	2.189	13,5	9.841	1,8	9.159	1,4	-6,9
	AVUSTRALYA	68	29	-57,4	268	0,1	488	0,1	83,4
	G.KORE	587	468	-20,3	2.450	0,4	2.748	0,4	11,7
	İSVİÇRE	2.377	1.429	-39,9	7.214	1,3	5.997	0,9	-16,9
	İZLANDA	0	6	100,0	27	0,0	6	0,0	133,3
	JAPONYA	372	885	137,9	2.517	0,5	2.705	0,4	7,5
	KANADA	338	252	-25,4	1.887	0,3	1.560	0,2	-17,3
	MEKSİKA	587	23	-96,1	2.111	0,4	313	0,0	-85,2
	NORVEÇ	30	89	130,0	338	0,1	483	0,1	42,9
	Y.ZELANDA	33	25	-24,2	66	0,0	56	0,0	-15,2
	DİĞER OECD TOPLAMI (2)	6.321	5.375	-15,0	26.749	4,8	23.571	3,6	-11,9
DİĞER AVRUPA ÜLKELERİ	ARNAVUTLUK	254	420	65,4	2.014	0,4	2.311	0,3	14,7
	BOSNA-HERSEK	193	218	13,0	1.847	0,3	1.961	0,3	6,2
	K.KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ	102	361	253,9	2.786	0,5	4.509	0,7	63,0
	MACEDONYA	501	188	-62,5	2.784	0,5	2.350	0,4	-15,6
	SİRBİSTAN	339	496	46,3	2.120	0,4	1.950	0,3	-8,0
DİĞER AVRUPA ÜLKELERİ TOPLAMI (3)	1.389	1.683	21,2	11.531	2,1	13.081	2,0	13,4	
ESKİ S.S.C.B.	AZERBAJYAN	411	272	-33,8	2.895	0,5	4.651	0,7	60,7
	BEYAZ RUSYA	1.249	1.465	17,3	4.923	0,9	5.554	0,8	12,8
	KAZAKİSTAN	1.224	5.667	363,0	23.898	4,3	23.187	3,5	-3,0
	OZBEKİSTAN	105	205	95,2	1.243	0,2	927	0,1	-25,4
	RUSYA FEDERASYONU	25.320	32.971	30,2	116.418	20,9	166.791	25,2	43,3
	TÜRKMENİSTAN	325	391	20,3	2.608	0,5	3.464	0,5	32,8
	UKRAYNA	673	3.447	412,2	5.988	1,1	12.422	1,9	107,4
ESKİ S.S.C.B TOPLAMI (4)	29.307	44.418	51,6	157.973	28,4	216.996	32,8	37,4	
ORTADOĞU ÜLKELERİ	İRAK	2.799	4.572	63,3	18.961	3,4	25.701	3,9	35,6
	İRAN	607	105	-82,7	2.140	0,4	1.409	0,2	-34,2
	İSRAİL	588	460	-21,8	4.503	0,8	5.095	0,8	13,1
	KUVEYT	13	16	23,1	892	0,2	789	0,1	-11,5
	S.ARABİSTAN	3.415	3.820	11,9	14.191	2,5	16.511	2,5	16,3
	SURİYE	270	93	-65,6	1.386	0,2	1.632	0,2	17,7
	URDUN	162	71	-56,2	850	0,2	879	0,1	3,4
	YEMEN	2	1	-50,0	4	0,0	127	0,0	3075,0
ORTADOĞU TOPLAMI (5)	7.856	9.138	16,3	42.917	7,7	52.143	7,9	21,5	
AFRİKA ÜLKELERİ	KUZEY AFRİKA ÜLKELERİ								
	CEZAYİR	217	441	103,2	1.370	0,2	1.335	0,2	-2,6
	FAS	51	96	92,2	364	0,1	633	0,1	73,9
	LIBYA	83	175	110,8	1.712	0,3	1.850	0,3	8,1
	MİSİR	422	409	-3,1	2.876	0,5	4.404	0,7	53,1
	TUNUS	120	471	292,5	665	0,2	1.953	0,3	120,7
	KUZEY AFRİKA TOPLAMI	893	1.594	78,5	7.207	1,3	10.175	1,5	41,2
G.AFRİKA CUMH.	27	67	148,1	240	0,0	578	0,1	140,8	
AFRİKA TOPLAMI (6)	920	1.661	80,5	7.447	1,3	10.753	1,6	44,4	
DİĞER ASYA ÜLKELERİ	ÇİN HALK CUMHURİYETİ	1.704	1.963	15,2	8.157	1,5	10.938	1,7	34,1
	ENDONEZYA	1	67	100,0	131	0,0	573	0,1	337,4
	HİNDİSTAN	77	268	248,1	304	0,1	1.220	0,2	301,3
	HONG KONG	2.092	3.207	53,3	6.880	1,6	16.294	2,5	83,5
	MALEZYA	15	22	46,7	58	0,0	48	0,0	-17,2
	SİNGAPÜR	48	30	-37,5	202	0,0	243	0,0	20,3
	TAYLAND	2	21	950,0	184	0,0	307	0,0	65,8
	TAYVAN	272	54	-80,1	484	0,1	417	0,1	-13,8
	GÜNEY VE DOĞU ASYA ÜLKELERİ TOPLAMI	4.211	5.632	33,7	18.400	3,3	30.040	4,5	63,3
	AFGANİSTAN	35	32	-8,6	83	0,0	100	0,0	20,5
	BANGLADEŞ	60	41	-31,7	484	0,1	461	0,1	-4,8
PAKİSTAN	120	144	20,0	695	0,1	493	0,1	-29,1	
DİĞER ASYA ÜLKELERİ TOPLAMI (7)	4.426	5.849	32,2	19.662	3,5	31.094	4,7	58,1	
	(1)+(2)+(3)+(4)+(5)+(6)+(7) TOPLAMI	101.882	125.388	23,1	528.018	94,8	628.613	95,0	19,1
	DİĞER ÜLKELER VE S. BÖLGELER	5.389	4.546	-15,6	29.115	5,2	33.149	5,0	13,9
	TOPLAM DERİ İHRACATI	107.271	129.934	21,1	557.133	100	661.762	100	18,8
İTKİB AR & GE VE MEVZUAT ŞUBESİ KAYNAK: İHRACAT.NET Bilgi Sistemi									